

Ελληνικά 4/2/21:

Για να θυμηθείς τους κανόνες συλλαβισμού μπορείς:

- ❖ να παρακολουθήσεις το βιντεάκι σε αυτό τον σύνδεσμο (πάτα κλικ στον σύνδεσμο ή αντίγραψε τη διεύθυνση στο google)
<https://www.youtube.com/watch?v=alJwmQNQUOA>

ή

- ❖ να μελετήσεις προσεκτικά τους κανόνες συλλαβισμού (μπορείς να τους βρεις στο σετ φυλλαδίων ελληνικών σελίδα 20, 21, καθώς και στη σελίδα 81 του βιβλίου των Ελληνικών σου):

Η γραμματική μου

Πώς χωρίζουμε τις λέξεις σε συλλαβές

- 1 Ένα φωνήεν μπορεί να αποτελέσει μόνο του συλλαβή σε μια λέξη. Π.χ. α-έ-ρας.
- 2 Δύο σύμφωνα, τα οποία βρίσκονται ανάμεσα σε δύο φωνήεντα, δε χωρίζονται αν αρχίζει απ' αυτά τα σύμφωνα ελληνική λέξη. Π.χ. έ-πι-πλο (πλένω).
Αλλιώς χωρίζονται. Π.χ. άν-θος (από νθ δεν αρχίζει ελληνική λέξη).
- 3 Τρία ή περισσότερα σύμφωνα συλλαβίζονται μαζί, αν από τα τρία ή τουλάχιστον από τα δύο πρώτα σύμφωνα αρχίζει ελληνική λέξη. Π.χ. α-στρα-πή (στρώνω), ε-χθρός (χθες).
Αλλιώς χωρίζονται. Π.χ. άν-θρω-πος.
- 4 Τα όμοια σύμφωνα χωρίζονται. Π.χ. θά-λασ-σα, άμ-μος, φεγ-γά-ρι.
- 5 Δε χωρίζονται τα γράμματα που προφέρονται σαν μια φωνή.
Π.χ. παι-δί, ει-κό-να, α-μπέ-λι, πέ-ντε, ναύ-της, δου-λεύ-ω, αη-δό-νι, μη-λιά, ά-δειο.

Συλλαβισμός λέγεται ο χωρισμός μιας λέξης στις συλλαβές της.

Στο γραπτό λόγο πολλές φορές αναγκαζόμαστε να αλλάξουμε γραμμή κατά τη γραφή μιας λέξης, χωρίς να έχει τελειώσει η λέξη. Έτσι, είμαστε υποχρεωμένοι να χωρίσουμε τη λέξη σε δύο κομμάτια.

- ✓ Δε χωρίζουμε τη λέξη όπου τύχει, αλλά μόνο εκεί όπου τελειώνει μια συλλαβή κι αρχίζει η επόμενη.
- ✓ Για το χώνισμα της λέξης σε δύο κομμάτια χρησιμοποιούμε **το ενωτικό** (-), για να δείξουμε πως η λέξη συνεχίζεται στην επόμενη γραμμή.

Οι κανόνες του συλλαβισμού

⇒ Ένα σύμφωνο ανάμεσα σε δύο φωνήεντα συλλαβίζεται με το δεύτερο φωνήεν.

κα – λη – μέ – ρα

⇒ Δύο σύμφωνα ανάμεσα σε δύο φωνήεντα συλλαβίζονται με το δεύτερο φωνήεν, όταν αρχίζει απ' αυτά ελληνική λέξη. **Όταν δεν αρχίζει ελληνική λέξη από τα δύο σύμφωνα τότε αυτά χωρίζονται.**

έ – πι – πλο (πλένω)   τάγ – μα (δεν αρχίζει ελληνική λέξη από γμ)

⇒ Τρία ή περισσότερα σύμφωνα ανάμεσα σε δύο φωνήεντα συλλαβίζονται με το δεύτερο φωνήεν, όταν αρχίζει ελληνική λέξη και από τα τρία αυτά σύμφωνα ή τουλάχιστον από τα δύο πρώτα. **Όταν δεν αρχίζει ελληνική λέξη τότε χωρίζονται.**

ε – χθρι – κός (χθες)   άν – θρω – πος (δεν αρχίζει ελληνική λέξη από νθρ)

⇒ Τα όμοια σύμφωνα χωρίζονται στο συλλαβισμό.

θά – λασ – σα

⇒ Τα φωνήεντα (α, ε, η, ι, ο, υ, ω) και τα δίψηφα φωνήεντα (αι, ει, οι, υι, ου) μπορούν να αποτελέσουν από μόνα τους συλλαβή.

α – έ – ρας   αί – μα   έ – δει – ζα   οί – νος   υι – ο – θε – τώ

⇒ Οι δίφθογγοι (αι, αι, οί, οη), οι καταχρηστικοί δίφθογγοι και οι συνδυασμοί (αυ, ευ) δε χωρίζονται στο συλλαβισμό.

αιη – δό – νι   ά – πια – στος   εύ – κο – λος   α – νά – παυ – ση

⇒ Τα δίψηφα σύμφωνα (γκ, μπ, ντ, τσ, τζ) δε χωρίζονται στο συλλαβισμό.

α – γκι – νά – ρα   κα – μπά – να   α – ντί – ο   τσα – τσά – ρα

Μερικά παραδείγματα.....

αετός	α – ε – τός
τζίτζικας	τζί – τζι – κας
ανάπαυση	α – νά – παυ – ση
συμμαθητής	συμ – μα – θη – τής
υιοθεσία	υι – ο – θε – σί – α
συνδέω	συν – δέ – ω
μοδίστρα	μο – δί – στρα

ΠΡΟΣΩΠΟΠΟΙΗΣΗ

- ❖ Διάβασε τα πιο κάτω για την προσωποποίηση.
- ❖ Δες και το βιντεάκι στον πιο κάτω σύνδεσμο (πάτα κλικ ή αντίγραψε την πιο κάτω διεύθυνση στο google).

<https://www.youtube.com/watch?v=K6IPScd6lf4>

- ❖ Πήγαινε τώρα στο σετ φυλλαδίων σου και κάνε τη σελίδα 19.

Πρόσεξε τους προηγούμενους στίχους του ποιήματος.

Μα μιλάνε τα χελιδόνια και τα κυκλάμινα;

Συχνά, σε ιστορίες και ποιήματα, τα πράγματα, τα ζώα και τα φυτά συμπεριφέρονται όπως ο άνθρωπος. Αυτό το φαινόμενο λέγεται **προσωποποίηση**.

Προσωποποίηση λέγεται το σχήμα λόγου κατά το οποίο αποδίδονται ανθρώπινες ιδιότητες σε έμψυχα ή άψυχα αντικείμενα και σε αφηρημένες έννοιες και ιδέες.

Παραδείγματα:

Ένα πουλάκι έκατσε, ένα πουλάκι λέει.

Κλαίνει τα βουνά, δακρύζουν οι κάμποι.

Η ελπίδα τρέφει τους ανθρώπους.

Ενότητα 7 : Ιστορίες του χειμώνα

Κάτω απ' το χιόνι 2

Συλλαβισμός

Κανόνες Συλλαβισμού

Οι λέξεις αποτελούνται από μικρά κομμάτια που τα λέμε **συλλαβές**. Ο χωρισμός μιας λέξης σε συλλαβές λέγεται **συλλαβισμός**. Ο συλλαβισμός των λέξεων γίνεται με κάποιους κανόνες.

Κανόνες Συλλαβισμού:

- Κάθε συλλαβή πρέπει να έχει οπωσδήποτε ένα φωνήεν. π.χ. **κή** - **πος**
- Ένα φωνήεν μπορεί να αποτελέσει και μόνο του συλλαβή σε μια λέξη. Δύο συνεχόμενα φωνήεντα χωρίζονται π.χ. **α** - **έ** - ρας
- Ένα σύμφωνο, όταν βρίσκεται ανάμεσα σε δύο φωνήεντα, πηγαίνει στο δεύτερο φωνήεν. π.χ. **α**-**γ**ά-πη, **έ**-**χ**ω
- Δύο όμοια σύμφωνα χωρίζονται πάντα στο συλλαβισμό (μμ, νν, λλ, γγ, κ.τ.λ.)
π.χ. **άμ** - **μος** , **σύν** - **νε** - φο, **άλ** - **λος** , **φεγ** - **γ**ά - ρι
- Δύο σύμφωνα δε χωρίζονται, όταν από αυτά αρχίζει ελληνική λέξη.
π.χ. πα - **τρί** - δα (τρ → τρένο)
- Δύο σύμφωνα χωρίζονται, όταν απ' αυτά δεν αρχίζει ελληνική λέξη.
π.χ. **γι**ορ - **τή** (δεν υπάρχει ελληνική λέξη που ν' αρχίζει από ρτ...)
- Το ίδιο συμβαίνει και όταν έχουμε τρία ή περισσότερα σύμφωνα στη σειρά. Δεν χωρίζονται όταν από τα δύο πρώτα σύμφωνα αρχίζει ελληνική λέξη.
π.χ. ε - **χθ**ρός (υπάρχει ελληνική λέξη από **χθ** → **χθ**ες)
Χωρίζονται, όταν από τα δύο πρώτα σύμφωνα δεν αρχίζει ελληνική λέξη.
(Τότε, το πρώτο σύμφωνο συλλαβίζεται με το προηγούμενο φωνήεν, ενώ τα άλλα δύο με το επόμενο φωνήεν.)
π.χ. **άν** - **θρ**ω - πος (δεν υπάρχει ελληνική λέξη που ν' αρχίζει από **νθ**...)

- Τα **διψηφα σύμφωνα** **μπ**, **ντ**, **γκ**, **τσ**, **τζ**, δε χωρίζονται.

π.χ. **κα** - **μπ**ά - να, **κα** - **ντ**ή - λι, **α** - **γκ**ι - να - ρα, **κα** - **τσ**ί - κα

- Τα **διψηφα φωνήεντα** **αι**, **ει**, **οι**, **υι**, **ου** και οι **συνδυασμοί** **αι** και **ευ**, δε χωρίζονται.

π.χ. **μαύ** - ρο, **και** - ρός, **κού** - κλα, **φεύ** - γω

- Οι **καταχρηστικοί δίφθογγοι** **όι**, **όη**, **άι**, **αη**, **ια**, **υα**, **εια**, **οια**, δε χωρίζονται.

π.χ. **κο** - **ρόι** - δο, **γάι** - δα - ρος, **αη** - δό - νι, **δου** - **λειά**, **κά** - **ποια**

***Σημείωση** : Όταν κάνουμε συλλαβισμό, **ανάμεσα στις συλλαβές** βάζουμε **ενωτικό (-)** για να χωρίσουμε τις συλλαβές μεταξύ τους.

Ασκήσεις

- Χωρίζω σε συλλαβές τις παρακάτω λέξεις.

αετός : _____ ουσιαστικό : _____
ειρήνη : _____ αγγίζω : _____
αγκαλιά : _____ γέννα : _____
βιβλίο : _____ ευλογία : _____
αρχηγός : _____ εκστρατεία : _____
αηδόνι : _____ κατασβίδι : _____

- Κυκλώνω τις λέξεις που είναι σωστά χωρισμένες σε συλλαβές.

πε - ρπα - τώ   άλ - λος   ε - βδο - μά - δα   λά - μπα
περ - πα - τώ   ά - λλος   εβ - δο - μά - δα   λάμ - πα

αυ - τός   κά - ποιος   άσ - προς   γυα - λί
αυ - το - ς   κά - ποι - ος   ά - σπρος   γυ - α - λί

Ενότητα 7 : Ιστορίες του χειμώνα

Κάτω απ' το χιόνι 1

Προσωποποίηση

Προσωποποίηση

Προσωποποίηση: είναι το **σχήμα του λόγου** με το οποίο παριστάνονται τα ζώα, τα φυτά και γενικώς τα άψυχα αντικείμενα (π.χ. βουνά, ποτάμια, λουλούδια κλπ.) ή οι αφηρημένες έννοιες με ανθρώπινη μορφή ή με ανθρώπινα συναισθήματα. Γίνονται δηλαδή ζωντανά πρόσωπα.

π.χ. Ο Ολυμπος και ο Κίσαβος τα δύο βουνά μαλώνουν.
(τα βουνά δεν μαλώνουν όπως οι άνθρωποι)

Η προσωποποίηση, όπως και άλλα σχήματα λόγου χρησιμοποιούνται για να προσθέσουν ζωντάνια και χάρη στο λόγο.

Ασκήσεις

- Βάζω ✓ στα κουτάκια, όταν οι προτάσεις είναι προσωποποιήσεις.

- Το γλυκό αεράκι φιλούσε το πρόσωπό μας.
- Η γιαγιά Ελένη φίλησε γλυκά τα εγγόνια της.
- Το μικρό κορίτσι έτρεμε από το κρύο.
- Η φλόγα έτρεμε στο τζάκι.
- Το χειμώνα όλη η φύση κοιμάται.
- Η αρκουδίτσα κοιμάται στην ζεστή σπηλιά της.

